

Nyomtatott és online sajtó

A madéfalvi veszedelemre emlékeztek a székelyföldi településen

2023. január 7. – MTI, Mandiner, Demokrata, maszol.ro, szekelyhon.ro, Nyugati Jelen
A Habsburg császári hadsereg vérengzésére emlékeztek szombaton a székelyföldi Madéfalván a tragikus esemény 259. évfordulóján. A Siculicidium emlékművénél tartott megemlékezésen Varga Judit igazságügyi miniszter beszédében rámutatott: "ahogy több mint ezeréves történelmünk összefonódik, úgy örömmünk és bánatunk is egy". Elmondta, nagy megtiszteltetés számára, hogy első idei beszédét "székely nemzettestvérei" előtt mondhatja el. Hozzátette, családjával érkezett, gyermekeinek is meg akarta mutatni "Erdély és a Székelyföld csodáit". Emlékeztetett: a madéfalvi székelyek szuverenitásukat, önazonosságukat védték, és bár a világ nagyot változott azóta, "a magyar alkotmányos identitás és szuverenitás védelme most is mindennapos feladatunk". "Legyen szó a jogállamiságról vagy éppen az energiaellátás biztonságát érintő közös európai uniós döntésekről, mindig védenünk kell azon jogunkat, hogy a nemzetünk sorsát meghatározó kérdésekben saját magunk mondhassuk ki az utolsó szót" - fogalmazott. Hozzátette: Magyarország uniós tagságának tapasztalata azt bizonyítja, "az igazán fontos kérdésekben végül mindig a magyaroknak lett igaza".

Potápi: folytatjuk a nemzetegyesítést és biztosítjuk a külhoni magyar intézmények folyamatos működését

2023. január 7. – MTI, hirado.hu, Magyar Nemzet, Krónika, ma7.sk, felvidek.ma
A 2022-es év a nemzetpolitikában a cselekvő nemzet éve volt – mondta a budapesti Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára a Facebook-oldalán szombaton megosztott videóban. Potápi Árpád János úgy fogalmazott, hogy az esztendő a közös cselekvés határozta meg: 2022 áprilisában a „nemzet újra együtt döntött a sorsáról”. Hozzátette, hogy az országgyűlési választásokon 318 083 külhoni magyar vett részt, akik majdnem 94 százalékban szavaztak a „megkezdett munka folytatására”. Az államtitkár megköszönve a külhoni magyarok támogatását, megjegyezte, hogy a járványhelyzet után kiobbant orosz-ukrán háborús konfliktus újabb kihívást jelent az egész magyar nemzet, de különösen a kárpátaljai magyarok számára. A magyarság – határon innen és túl – összefogva segíti a kárpátaljai magyar közösséget – hangsúlyozta Potápi Árpád János. Úgy folytatta, hogy a stratégiai céljaikat nem adják fel, és ebben a nehéz helyzetben is mindent megtesznek a 2010-ben megkezdett nemzetegyesítés folytatásáért: már 1 millió 150 ezer külhoni magyar vált magyar állampolgárrá, 5400 beruházást valósítottak meg külhonban, és továbbra is hozzájárulnak évente 300 ezer gyermek és fiatal anyanyelvi oktatásához. Továbbá biztosítják a külhoni magyar intézményrendszer folyamatos működését – sorolta az államtitkár.

Egyedülálló sportlétesítményt avattak Csíkszeredában

2023. január 6. – MTI, szekelyhon.ro, hirado.hu, maszol.ro

A magyar kormány megpróbál minden segítséget megadni ahhoz, hogy a székelyföldi sportolók kiváló eredményeket érjenek el, öregbítsék Csíkszereda, a Székelyföld hírnevét - hangsúlyozta Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára pénteken Csíkszeredában, a Ride More Activity Center avatóünnepségén. A sportközpont öt olimpiai sportág sportolói számára biztosít felkészülési lehetőséget, de a nagyközönség előtt is nyitva áll, elsősorban mozgáskoordinációs gyakorlatokat lehet itt végezni. Egyedülálló egész Székelyföldön, de Romániában sincs hasonló komplexitású sportlétesítmény. Potápi Árpád János az avatóünnepségen rámutatott: Magyarországon és Romániában sem történt hasonló beruházás az elmúlt időszakban, Csíkszereda ilyen szempontból is kiváltságos helyzetben van. Hargita megye székhelye egy kiváló adottságokkal bíró város akár a téli, akár a nyári sportok tekintetében. "Szinte minden nap minden sportot lehet itt űzni a biciklitől a sielésig, a lovaglástól a futballig" - fogalmazott. Potápi Árpád János elmondta: a magyar kormány megpróbál minden segítséget megadni ahhoz, hogy legyen utánpótlás, a sportolók kiváló eredményeket érjenek el és ezzel is öregbítsék Csíkszereda, a Székelyföld hírnevét.

Szili Katalin: nemzetpolitikai, kisebbségvédelmi ügyekben nincs egy helyben állás

2023. január 8. – MTI, Magyar Nemzet, Krónika, maszol.ro, Nyugati Jelen, ma7.sk, felvidek.ma

Rajtunk múlik, hogy a külföldi magyarság együvé tartozását generációkon átívelő folyamatként építjük – írta Szili Katalin, határon túli autonómiaügyekért felelős miniszterelnöki megbízott közleményében vasárnap. Nemzetpolitikai, nemzeti kisebbségvédelmi ügyekben nincs egy helyben állás. Elég csak a szomszédos országok legutóbbi népszámlálási eredményeire tekinteni, hány honfitárs vált láthatatlanná a nemzeti statisztikai hivatalok adataiban. Azonnal érezhető az eltelt idő – írta Szili Katalin. Pontosan ezért meggyőződésem, hogy a magyar nemzeti összefogás és egymás támogatása az egyetlen járható útja annak, hogy meglévő jogainkkal maximálisan élhessünk és előre léphessük, annak érdekében, hogy a külföldi magyar közösségek saját akaratuk szerint, új jogi, igazgatási kereteket teremthessenek saját szülőföldjükön – fogalmazott a miniszterelnöki megbízott.

Akár 1 millió 150 ezer magyarunk is lehet – Szociológus a népszámlálási adatok mögötti valóságról

2023. január 6. – Krónika, Bihari Napló

Fenntartásokkal kell kezelni a 2022-es népszámlálásnak a statisztikai hivatal által közölt, különösen bizonyos megyék migrációs nyereségére vonatkozó adatait Kiss Tamás szociológus szerint, a valóságban ugyanis nemcsak a 19 milliós népességszám kisebb, mint amit a census mutat, hanem minden bizonnyal a korfa is kedvezőtlenebb. A kolozsvári Nemzeti

Napi Nemzetpolitikai Sajtószemle – 2023. január 9.

Kisebbségkutató Intézet munkatársa a Krónikának adott interjújában kifejti, miért nem tudjuk pontosan, milyen arányban csökkent tíz év alatt a romániai magyarság, pontosan mekkora a közösség lélekszáma, továbbá miért rosszabb most is a magyarok korfája az országos átlaghoz képest. A társadalomkutató szerint a politikusok által vázolt apokaliptikus víziók nem segítik a magyar közösséget abban, hogy közpolitikailag tervezni tudjon.

A székely zászló színeiben pompázott a várfal

2023. január 7. – szekelyhon.ro, maszol.ro

A székely zászló színeiben világították ki szombat este a csíkszeredai Mikó-vár homlokzatát a madéfalvi veszedelem 259. évfordulóján. A „fényfestés” a városháza kezdeményezésére tavaly valósult meg először. A Mikó-vár homlokzatának kivilágításán Csíkszereda előljárói, több politikus és közéleti személyiség mellett jelen volt Varga Judit, Magyarország igazságügyi minisztere családjával, Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára és Magyarország Csíkszeredai Főkonzulátusának vezetője, Tóth László is. Akárcsak tavaly, idén is több városlakó jelent meg a helyszínen megcsodálni, megörökíteni a látványt.

Eladó Zichy Ferenc Bihar megyei vadászkastélya

2023. január 8. – Krónika

Gróf Zichy Ferencnek a Bihar megyei Vedresábrányban található egykori vadászkastélya is szerepel a Romania Sotheby's International Realty által eladásra kínált ingatlanok között. Listaára 495 000 euró. Vedresábrány az érmelléki hegyek alatt, Margittától délnyugatra, a Berettyó mellett, Monospetri és Érfancsika között fekvő település. A 19. század elején gróf Sternberg Ádám, gróf Zichy Ferenc birtoka volt. A most eladásra kínált birtokról az első hivatalos adat 1899-ből származik, amikor gróf Zichy Ferenc használta az udvarházat vadászkastélyként. Az épületet a 2010-es években felújították. Az angolkertben 150 évesnél öregebb tölgy-, juharfa és díszcserjék találhatók, a déli részen pedig nem kevesebb mint 32 fajta rózsa és sok más évelő. A kastélyhoz hatalmas, közel 8 hektár földterület is jár.

A román népfelkelők vérengzésére emlékezett Nagyenyed magyarsága, a város román polgármestere is felszólalt

2023. január 8. – MTI, Krónika

A román népfelkelők 1849. januári vérengzésére emlékezett vasárnap este Nagyenyed magyarsága. Az eseményen a város román polgármestere is részt vett. A megemlékezés résztvevői a Bethlen Gábor Kollégium udvarán gyülekeztek, ahol Oana Badea polgármester beszédében úgy vélte, mindannyian – nemzetiségtől függetlenül – képesek vagyunk megértéssel viszonyulni a történelemhez. Jó pár éve önök mellett vagyok ezen az eseményen, és azzal a hittel teszem, hogy így lehet jövőt építeni. Ha megértjük egymást, ha esélyt adunk minden kultúrának és hagyománynak, hogy megnyilvánulhassanak – fogalmazott az előljáró. Lőrincz Helga alpolgármester szerint a mindennapok történései az igazán fontosak, mivel „minden nap történelmet írunk”. „Mi itt Nagyenyedet magyarok és románok tesszük együtt

Napi Nemzetpolitikai Sajtószemle – 2023. január 9.

széppé, színessé és érdekessé” – jelentette ki, és megköszönte a polgármesternek a közös munkát. Hangsúlyozta: bár Nagyenyedet jó példaként említik a román–magyar együttélésre, ez nem volt mindig így. A magyarság meg tudott bocsátani, de nem felejt el a tragikus eseményeket, mert akkor gyökértelenné válna – tette hozzá. „Nagyenyeden békésen és nyugodtan élnek az emberek” – jelentette ki az RMDSZ-es elöljáró azt kívánva, hogy ez nagyon sokáig így maradjon.

Orbán Viktor részt vett a szlovák államiság évfordulóján tartott gálaesten

2023. január 7. – MTI, Magyar Nemzet, Origo, Mandiner, Új Szó, Ma7.sk

Orbán Viktor miniszterelnök és felesége, Lévai Anikó Pozsonyban részt vett az önálló Szlovákia megalakulásának 30. évfordulója alkalmából rendezett szombati gálaesten - tájékoztatott Havasi Bertalan, a Miniszterelnöki Sajtóiroda vezetője. Eduard Heger szlovák kormányfő mindhárom V4-es miniszterelnök-kollégáját, valamint házastársukat meghívta az eseményre, amelyet a Szlovák Nemzeti Színház épületében rendeztek meg. Az ünnepségen beszédet mondott Zuzana Čaputová, a Szlovák Köztársaság elnöke, Boris Kollár parlamenti elnök és Petr Fiala, Csehország miniszterelnöke is.

Kopik a magyar nyelv Szlovákiában

2023. január 6. – ma7.sk

2012-től kétfévente készül jelentés a kisebbségi nyelvhasználat aktuális állapotáról, 2016-tól pedig Bukovszky László közbenjárásával kormányhatározat is kapcsolódik az elemzéshez, amely megoldásokat keres és javaslatokat ad az esetleges hiányosságokra. A kormány december 29-i ülésén fogadta el a Nemzeti Kisebbségekért Felelős Kormánybiztosi Hivatal 2021-2022-es évre vonatkozó kisebbségi nyelvhasználatról szóló jelentését. A több, mint hatvan kérdést tartalmazó kérdőívet elemző 124 oldal terjedelmű jelentés magába foglalja a törvény értelmében a közigazgatási szerveket és a közigazgatási szervek által létrehozott jogi személyeket, azaz megyéket, önkormányzatokat, községi- és városi hivatalokat, helyi államigazgatási szerveket, és az általuk létrehozott szerveket, mint művelődési-, szociális otthonokat, valamint a múzeumokat. A legutóbbi jelentés érdekessége, hogy bár törvény nem írja elő, de most először, az Igazságügyi Minisztériummal megegyezve próbálták felmérni az ügyészségeken és járásbíróóságokon a nyelvi jogok helyzetét. Az eredmény azt mutatja, hogy 2016-tól rendszerszintű munka folyik. Csaknem minden szinten fejlődés érzékelhető, de természetesen vannak olyan területei a nyelvhasználati jogoknak, amely még mindig problémát jelent.

Duray Miklós igaza

2023. január 7. – Gyurcsík Iván – Ma7.sk

Generációm számára, amely a husáki időkben lépett be az aktív életbe, járt egyetemre, Duray Miklós volt a kisebbségi jogaink védelmezője, a Charta 77 aláírója, az emberi és polgári jogok

élharcosa, a bátorság és a kiállás megtestesítője. Mércse és értékőrző, értékteremtő. Igazodási pont. Hosszú éveken keresztül a magyarok közül egyedülként névvel vállalta a felelősséget jogvédő tevékenységéért és a „normalizáció” sötét éveiben az ezzel járó üldöztetést, 470 nap börtönnel együtt. Szervezkedett és mozgósított. Magyar iskolát mentett és ezzel iskolát teremtett.

A jövőnkét magunk alapozzuk meg! - interjú Vadkerty Katalinnal

2023. január 8. – ma7.sk

Nem sokan mondhatják el Szlovákiában, hogy több, mint háromszor annyi évesek, mint maga az ország. Szlovákia 30 éves volt január elsején, ez csecsemőkornak számít a történelemben, Vadkerty Katalin történész 95 lesz áprilisban, igazi felnőttkor. Mondhatnánk, történelmi fordulatok élő tanújaként egyszerűbb történésznek lenni, hiszen a saját bőrén tapasztalta meg a hol kedvező, hol pedig tragikus történelmi eseményeket. „Egyértelműen a történelmi valóság hamisítása zajlott azokban az években. Ezért lettem gazdaságtörténész. Azon a területen tárgyilagos tudtam maradni, nem kellett tényeket ferdítenem. Beleástam magam az Osztrák–Magyar Monarchia gazdaságtörténetébe, szakmai érdeklődésemet elsősorban a mezőgazdasági iparra és az agrárgazdaságra összpontosítottam. A szocialista történetírás keretében nem akartam, de nem is nagyon tudtam volna tisztességgel mással foglalkozni. A rendszerváltás után aztán a történész is szabadabban lélegezhetett és dolgozhatott akár a hontalanság éveivel is. És az sem mindegy persze, hogy meg is jelenhettek könyv formájában ezek a munkáim. Pozsonyban igyekeztem több-kevesebb sikerrel berendezkedni egy magyar polgári életre. Végtelen fájdalmas volt átélni a magyar szó kiveszését a városból.

A razia áldozataira emlékeztek Csúrogon

2023. január 6. – vajma.info

A sajkásvidéki Csúrogon 81 évvel ezelőtt január hatodikán kezdődött a délvidéki razia, amely az 1942-es hideg napok néven is ismert. Az áldozatokra emlékeztek ma Csúrogon, tudósít a Pannon RTV. A magyar kormány támogatásából múzeummá alakított egykori Topalovraktárban ortodox gyászmisével emlékeztek a csúrogi szerb áldozatokra, majd ezt követően megkoszorúzták az áldozatok emlékét őrző Tisza-parti emlékművet. „Az emlékezéssel tisztelgünk az áldozatok előtt, mert csak így tudjuk megakadályozni azt, hogy ilyesmi megismétlődjön. Minden bűnösnek, aki ebben részt vett, van neve. Őket a történelem megbüntette. Nekünk pedig az a feladatunk, hogy emlékezzünk minden ártatlan áldozatra”, mondta Uroš Radanović zsabylai polgármester. A Sajakás-vidéken elkövetett események felelőseit még 1943-ban a Horthy-rendszer alatti Magyarországon felelősségre vonták. A második világháború után Budapest kiadta Jugoszláviának a fő vétkeseket, akiket háborús bűnösökként kivégezték.

Megújult a moholi Szent György-templom tetőszerkezete

2023. január 8. – PannonRTV.com

Anyaországi és Ada községi támogatásból, közel 21 millió dinárból megújult a moholi Szent György római katolikus templom tetőszerkezete. A munkálatok 2022 májusában kezdődtek és már az utolsó simításokat végzik a rekonstrukciós munkálatok keretében. Közel 100 év után elengedhetetlen volt az épület tetőszerkezetének teljes cseréje, hiszen mindaddig beázások akadályozták a hívők komfortérzetét, a szentmisék akadálymentes megtartását, sőt a belső festés is megsínylette az áldatlan állapotokat. Lakatos László, Mohol: „Nagyon örülünk neki, mert az utókornak is illik, hogy rendben adjuk át ezt a templomot, hogy tudják használni.” Bakos Ilona, Mohol: „Már több éve járok ide. Sajnos, amikor még dolgoztam, munkaviszonyban voltam, akkor kevesebbet tudtam jönni, de hát megfogadtam, hogyha valamikor nyugdíjas leszek, akkor, amikor csak tudok, jövök. Azt, hogy felújították a templomot, ennek nagyon örülök, nagyon ráfért már a tetőre, mindenki nagyon hálás.”

Ünnepek és jótékonyosság

2023. január 7. – Magyarso.rs

Fontányi Andor, a Vöröskereszt Kishegyes községi szervezetének titkára arról számolt be, hogy az egész december hónap aktivitásokkal teli volt. – A hónap elején fejeztük be a községbeli iskolákban a függőbetegségek elleni tevékenységünket. Minden osztálynak tartottunk műhelymunkát. December 5-én az önkéntesek világnapját ünnepeltük, ami azért fontos, mert közel száz önkéntest tartunk számon. Őket hívtuk meg egy kis ünnepségre, és köszönetet mondtunk nekik, mert nélkülük a tevékenységeink nem tudnának ilyen látványosak és sikeresek lenni. Ezt követően egy háromnapos regionális katasztrófavédelmi képzést szerveztünk. Az előadók a szabadkai Vöröskeresztből érkeztek, jelen voltak a tartományi szervezet képviselői, valamint jöttek résztvevők Topolyáról és Szenttamásról is. Ennek az volt a célja, hogy helyi szinten alakítsunk egy csapatot, amelyet rendkívüli helyzet esetén be tudunk kapcsolni a tevékenységünkbe – mondta el a titkár, majd azzal folytatta, hogy decemberben az óvodákkal közösen szerveztek egy jótékonyági akciót.

Folytatódik az építkezés

2023. január 7. – Magyarso.rs

– A nehézségek, a negatív hatások ellenére 2022-ben a bevételeink stabil növekedését tapasztaltuk a költségvetésben. A terveinket sikerült megvalósítani, a beruházások is az előirányzott ütemben zajlanak – fogalmazott Szatmári Adrián, Topolya község polgármestere. Az év vége előtti utolsó ülésén a községi képviselő-testület elfogadta a jövő évi költségvetést. Az 1,392 milliárd dináros keret bevételi és kiadásokat magában foglaló oldalát a polgármester elmondása szerint úgy tervezték meg, hogy a folyamatban lévő és a tervezett beruházások is megvalósuljanak. Az év utolsó napjaiban is nagy erővel dolgozott a kivitelező a fürdőkomplexum és a városi stadion körüli terület rendezésén. Az egykori hotel épületén is intenzíven dolgozik a kivitelező, az oldalsó részeken már a nyílászárók megépítése is folyamatban van.

Napi Nemzetpolitikai Sajtószemle – 2023. január 9.

ORFK: majdnem 19 ezren érkeztek Ukrajnából vasárnap

2023. január 9. – MTI, hirado.hu, karpatalja.ma

Az ukrán-magyar határszakaszon 5999-en léptek be Magyarországra vasárnap, a román-magyar határszakaszon belépők közül pedig 12 827-en nyilatkoztak úgy, hogy Ukrajnából érkeztek - tájékoztatta az Országos Rendőr-főkapitányság (ORFK) hétfőn az MTI-t. A közlemény szerint a beléptetettek közül a rendőrség 280 embernek állított ki harminc napra érvényes, ideiglenes tartózkodásra jogosító igazolást. Az ukrainai háború elől vonattal 63 ember - köztük 36 gyermek - érkezett Budapestre. A rendőrök továbbra is segítik a háború elől menekülőket - írták.

915 millió forintot adott Magyarország a jánosi hulladékfeldolgozó építésére

2023. január 6. – karpatalja.ma, kizzo.net, karpataljalap.net, karpat.in.ua

Magyarország Kormánya 915 millió forintot adott a Jánosiban található hulladékfeldolgozó üzem építésére. Erről Volodimir Csubirko, a Kárpátaljai Megyei Tanács vezetője számolt be. Volodimir Csubirko január 4-én Andrij Seketaval, a megyei tanács helyettes vezetőjével és Judit Jevcsakkal, a Tisza ETT igazgatóhelyettesével tartott megbeszélést. Az összegnek köszönhetően már ebben a hónapban két megbeszélést is tartunk a hulladékfeldolgozó üzem bővítéséről. Feladatunk a projekt megvalósítása, valamint az üzem felépítése és üzembe helyezése 2023 végéig. Ez lesz az első kárpátaljai hulladékfeldolgozó üzem, amely 200 ezer lakos problémáját oldja meg – mondta el a megyei tanács vezetője.

Rákóczi Alapítvány – segítség a szükség idején

2023. január 7. – kizzo.net

A kárpátaljai magyarság sorsa soha nem volt könnyű. Megannyi nehézséggel és teherrel kellett már az évek során szembenézniük. Azonban az idei év februárjában bekövetkezett események még inkább felforgatták a térségben élők életét. Az orosz-ukrán konfliktus kirobbanása olyan problémákat okozott, amelyek megoldására sem a kárpátaljai, sem az ukrainai emberek nem voltak felkészülve és nem is lettek volna képesek azok megoldására segítség nélkül. Ahogyan végül kiderült: nem is kellett ezzel egyedül megbirkózniuk. A világ számos pontján fogtak össze a különböző intézmények, szervezetek és magánszemélyek, hogy betöltsék a kialakult szükségeket és segítsenek a bajbajutott embereken. Így tett a kanadai Rákóczi Alapítvány is.

A háború újabb kárpátaljai áldozatai

2023. január 7. – kizzo.net

Újabb két kárpátaljai áldozata van Oroszország Ukrajna ellen indított háborújának – számolt be a Goloskarpat. Az orosz-ukrán háború frontvonalán vesztette életét Vaszil Popovics. A 41 éves katona, aki Vinnicja megyében élt a técsői járási Dombó (Dubove) településről származott. A férfi még 2022. december 27-én harci feladatok teljesítése közben esett el a donyock megyei

Avgyjivka közelében. A másik áldozat a 28 éves Dmitro Szavcsenko, aki 2022. december 28-án hunyt el az orosz megszállókkal vívott harcokban. A munkácsi férfi az A4007-es egységnél teljesített szolgálatot, január 8-án, vasárnap vesznek tőle végső búcsút szülővárosában – írja a hírportál.

Évértékelő beszélgetés a Kárpátaljai Magyar Turisztikai Tanács elnökével

2023. január 8. – karp.at.in.ua

A Kárpátaljai Magyar Turisztikai Tanács (KMTT) célja továbbra is a kárpátaljai magyar nemzetiségű, turizmussal foglalkozó vállalkozók, magánemberek összefogása, szakmai felkészítése, illetve segítségnyújtás a számukra, hogy minél sikeresebb munkát tudjanak végezni. Ám az elmúlt időszak az egész kárpátaljai turisztikai ágazatra negatív hatással volt, olyannyira, hogy az szinte megállt. Mester Andrással, a KMTT elnökével, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) gazdasági-önkormányzati titkárával, Mezőgecse előljárójával a kialakult nehéz helyzetről, a szakmai szervezet elmúlt évéről, terveiről, illetve a közösségi munkáról beszélgettünk.

A Kárpátaljai megyei Tanács elnöke is értékelte a 2022-es évet

2023. január 8. – karp.at.in.ua

„Nehéz évet tudhatunk magunk mögött, amelyre senki sem volt felkészülve” – nyilatkozta stábunknak Volodimir Csubirko, a Kárpátaljai Megyei Tanács elnöke. Mint hangsúlyozta, a 2021 novemberében történt megválasztását követően az első számú feladata az volt, hogy egyesítse a megyei tanács képviselő testületét és Kárpátalját a gazdasági fejlődés pályájára állítsa. Ezt még 2022 januárjában is így látta, de a február 24.-én történt események teljesen megváltoztatták az addigi terveket.

Soós Katalin: „Igyekezünk helytállni a munkában és a segítségnyújtásban is”

2023. január 8. – Kárpátalja

A tavalyi év megannyi változást, új kihívást és megoldandó problémát tartogatott Kárpátalja minden intézménye számára. A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola (II. RF KMF) Szakgimnáziuma mégis eredményekkel teli, sikeres évet tudhat maga mögött. Az intézmény életében bekövetkezett változásokról és a tanév alakulásáról Soós Katalin, az intézmény igazgatónöje számolt be hetilapunknak.

Az egekbe szöktek a lakásbérleti árak Kárpátalján

2023. január 8. – karpatalja.ma

Megyénkben 185,4%-kal emelkedtek meg a lakások bérleti díjai. Az árak megugrása a háború miatt a környékre költözők nagy számának tudható be. A DOM.RIA elemző központ szerint egy egyszobás lakás bérleti díja Kárpátalján 2022 decemberében havi 17 304 hrvnyia volt, ami 185,4%-kal több, mint egy évvel ezelőtt. Ennél, még a fővárosban is alacsonyabbak a bérleti díjak. Kijevben az elmúlt év során 28,9%-kal csökkentek az árak, jelenleg 13 804 hrvnyiaért bérelhetünk ott lakást.

Elektronikus sajtó

Határok nélkül

2023. december 6. – Kossuth Rádió

Nem sikerült sem az elmúlt 30 évben, sem az elmúlt 10 évben olyan környezetet teremteni, ahol az erdélyi magyarok jól érzik magukat – mondja Zakariás Zoltán parlamenti képviselő a romániai népszámlálási eredményekről. A 2022-es romániai népszámlálás december 30-án nyilvánosságra hozott részeredményei szerint, 2011 óta az ország lakossága 19 millió 53 ezer 815-re csökkent. Ebből 1 millió 2151 az erdélyi magyarok száma. A népességfogyást Geréb Krisztina összeállításában először a székelyudvarhelyiek értékelik.

Az új oktatási, tájékoztatási és kulturális stratégia megalkotása lesz a legfőbb feladata 2023-ban a szerbiai magyarok országos kisebbségi önkormányzatának. Az ezzel kapcsolatos munka már az újév első napjaiban megindult. Csütörtökön Szabadkán Vicsek Annamária oktatási államtitkárral és Szakállas Zsolt tartományi oktatási titkárral tanácskoztak a Magyar Nemzeti Tanács vezetői. A találkozóról Fremond Árpádot, az MNT új elnökét kérdezi Németh Ernő.

A koronavírus-járvány és az orosz–ukrán háború kitörése, az illegális bevándorlás jelentette nyomás, a közszolgáltatások minél színvonalasabb biztosítása – ezek voltak az Arad Megyei Prefektúra kiemelt feladatai a 2022-es évben. A kormány területi képviselete arra is nagy hangsúlyt fektet, hogy a helyi önkormányzatok minél több információt megkapjanak az országos helyreállítási tervvel kapcsolatban, és minél sikeresebben pályázzanak helyi infrastrukturális beruházásokra – mondja Tóth Csaba, Arad megye első magyar, RMDSZ-es prefektusa, akivel Pataky Lehel Zsolt beszélgetett.

Romániában is egyedinek számító sportközpontot adtak át ma Csíkszeredában, amelynek felépítését csaknem teljes egészében a magyar kormány támogatta. Oláh-Gál Elvira vett részt az avató ünnepségen.

Legyünk önfenntartók, saját bevételből. Az új év célját határozza meg így Fazakas Szabolcs. A székelyudvarhelyi Mini Erdély Park és a Legendárium rajzfilmsorozat ötletgazdája a múlt évről is beszélt, az idei tervek között pedig szerepel a rajzfilmstúdió átköltöztetése Szejkére, úgy gondolja ez is turista látványossággá válna. Fazakas Szabolccsal Szilágyi Szabolcs beszélgetett.

A Muzslyai Újság egy kistérségi lap, amelynek az első száma még 1997 decemberében látott napvilágot. Évekig havilapként vehették a kezükbe az olvasók, az utóbbi években azonban negyedévente jelenik meg. Kónya-Kovács Otília beszélgetett a főszerkesztővel.

Határok nélkül

2023. december 7. – Kossuth Rádió

Rendkívül gazdag, programdús évet tudhat maga mögött a Rákóczi Szövetség, amely csaknem 80 központi programot, tábort, pályázatot bonyolított le a támogatóik bizalmának, segítségének köszönhetően. S ezekbe a programokba mintegy 100 ezer embert tudtak bekapcsolni. Minderről és a szövetség 2023-ra vonatkozó terveiről még az ünnepek előtt kérdeztem Csáky Csongort, a RSZ elnökét.

Szlovákiában a rendszerváltó elit politikai identitása 1989-et követően egyre inkább távolodott a lakosság többségének politikai identitásától. Mi lesz a felvidéki magyarság útja? A nemzeti konzervatívizmus, vagy a liberalizmus? Esetleg a szocialista irány, bár ennek nem volt pártja a magyarok körében. Lampl Zsuzsanna szociológus könyvben foglalta össze a szlovákiai magyarság politikai identitásának kérdéseit. A szociológussal Haják Szabó Mária beszélgetett.

Sántha Attila József Attila-díjas költővel még ősszel találkoztam a badacsonytomaji Határtalan magyar irodalom konferencián. Az akkori beszélgetésünkből most egy olyan összeállítás következik, amelyben Sántha Attilával nem a költészetéről váltottunk szót, hanem a nevével fémjelzett székely szótárról és a székely nyelvjárás visszatánulásának jelentőségéről beszélgettünk.

Kárpát-medence

2023. január 8. – M1

Manufaktúra Uzonkafürdőn

A Hargita legdélibb tanúhegye, a Nagy Murgó lábánál fekszik Székelyföld talán legfiatalabb, alig több mint egy évszázados fürdőtelepe. Igaz, az ásványvízforrásokban rendkívül gazdag Uzonkafürdő ma nem egy virágzó turistaparadicsomot, inkább a csend birodalmát idézi, ahol nem sok idegen fordul meg. Mintegy félszáz helyi lakosa van, a pihenni vágyók pedig, a régi villák mellé hétvégi házak egész sorát építették az elmúlt három évtizedben. Hiszen a táj lenyűgöző, s ha valakit megfog a varázsa, nehéz szabadulni tőle. Így van ezzel Nyika Ildikó is, akit munka közben látogattunk meg a kis helyi varrodájában, ahol arról is mesél, miként tért vissza szülőföldjére. Tíz évet élt és dolgozott Németországban, ott találta meg élete párját. Egy

szomszédjával közös vállalkozást indított, és természetes anyagokból egyedi tervezésű ruhákat kezdett varrni, de valami mégsem működött.

A TV21 Ungvár munkája a háború idején

Kárpátalja egyetlen magyar nyelven sugárzó televíziójának munkája is teljesen megváltozott a háború kitörését követően. A TV21 Ungvárnak csatlakozni kellett az „egységes ukrainai információs maratonhoz”, ahogy Ukrajnában nevezik azt az adást, amelyet központilag készítenek. Ez azt jelenti, hogy a hat óra magyar nyelvű és a hat óra ukrán nyelvű műsor helyett mostanában egy-egy félórán tudnak csak híreket sugározni. Azonban megtriplázódott a napi hírösszefoglalók száma, melyek felkerülnek az online felületekre. A háború előtt 24, különböző tematikájú magazinműsorral is szolgáltak a nézőknek, ezek most bizonytalan időre megszűntek.

Magyarországi támogatásokból újul meg a Fogarasy szakiskola

Ahogy egész Európában, úgy Erdélyben is egyre nagyobb kihívást jelent a vállalkozásoknak, hogy jól felkészült szakembereket találjanak. A gyergyószentmiklósi Fogarasy Mihály Műszaki Líceumban - mintegy válaszként az óriási keresletre - nagy hangsúlyt fektetnek a szakmunkásképzésre, melyben a helyi vállalkozók is aktívan részt vállalnak. A duális képzés működtetése fontos lépés a fiatalok mesteremberekké válásához.

Bácsföldvár magyar közössége

Zúgnak a harangok a bácsföldvári Szent Mihály plébánián. Alig van már a Kárpát-medencében olyan templom, ahol még emberi erő szükséges a harangok megszólaltatásához.